

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
VII Су бр.39/16-212
Дана 16.06.2016. године
Београд

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

20.06.2016.

ПРИМЉЕНО

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ и то председник суда судија Александар Степановић, у кривичном предмету овог суда К-По1 бр.36/2015, против опт. Новаковић Борислава и др., због кривичног дела из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ и др., одлучујући о захтеву који је поднео заменик тужиоца за организовани криминал Мирјана Илић на главном претресу дана 13.06.2016. године, за изузеће члана већа судије Александра Трешњева од поступања у предмету К-По1 бр.36/2015, донео је дана 16.06.2016.године следеће

P E Ш E Њ E

УСВАЈА СЕ захтев поднет од стране заменика тужиоца за организовани криминал Мирјане Илић на главном претресу дана 13.06.2016.године, за изузеће поступајућег члана претресног већа судије Александра Трешњева, па се исти **ИЗУЗИМА** од поступања у кривичном предмету овог суда К-По1 бр.36/2015.

У предмету К-По1 бр.36/2015 биће одређен други члан већа из реда судија које поступају у Посебном одељењу Вишег суда у Београду.

O б р а з л о ж е њ е

На главном претресу дана 13.06.2015.године, заменик тужиоца за организовани криминал Мирјана Илић је истакла захтев за изузеће поступајућег члана претресног већа судије Александра Трешњева наводећи да је непосредно пред почетак главног претреса добила податак који је код тужилаштва изазвао

сумњу у непристрасност поступања поменутог члана већа, а из разлога што је информисана да је адвокат Владимир Бељански, који је бранилац у предметном кривичном поступку, члан невладине организације „ЦЕПРИС“, а у којој својствено члана има и судија Александар Трешњев. Такође, истакла је да је председник наведене невладине организације др Слободан Бељански, отац наведеног браниоца адвоката Владимира Бељанског, те да из тих разлога по мишљењу тужилаштва за организовани криминал постоји околност која изазива сумњу у непристрасност поступања судије Александра Трешњева као члана поступајућег претресног већа.

У својој изјави К-По1 бр.36/2015 од 14.06.2015.године, поступајући члан већа - судија Александар Трешњев је поводом напред наведеног захтева за изузеће истакао да сматра да су разлози за његово изузеће неосновани. Навео је да је тачно да је учествовао у оснивачкој скупштини удружења „ЦЕПРИС“, као и поменути адвокати Слободан и Владимир Бељански, али да су поред њих на оснивачкој скупштини присуствовали и други истакнути правници, као што су професори универзитета, судије и судије уставног суда, те да је удружење „ЦЕПРИС“ концептуално као струковно удружење ради заштите правосудне професије и очувања независности и самосталности судија и других правосудних професија, додајући да је поступак регистрације наведеног удружења у току. Такође је истакао да чињеница да је члан удружења заједно са једним од бранилаца у предметном кривичном поступку ни на који начин не може утицати, нити изазвати сумњу у његову непристрасност у поступању. Надаље, навео је да када би се прихватио став тужилаштва да постоји сумња у непристрасност судија само зато што је са адвокатом који поступа у предмету члан истог удружења, довело би се у питање и поступање судија у предметима у којима су заједно са адвокатима или заменицима тужилаца чланови других сличних удружења, као што су Удружење за међународно кривично право, Удружење за кривично право и криминологију, Удружење правника и сл. На крају је навео да је председника Вишег суда у Београду у предметном кривичном поступку већ обавештавао да поступа у предмету у којем је по заменичком пуномоћју поступао адвокат Слободан Бељански, са којим је као коаутор писао Коментар Законика о кривичном поступку.

Одлучујући о поднетом захтеву заменика тужиоца за организовани криминал Мирјане Илић за изузеће судије Александра Трешњева, председник Вишег суда у Београду извршио је увид у списе предмета овога суда К-По1 бр.36/2015, те изјаву поступајућег члана већа - судије Александра Трешњева, па је нашао да је захтев за изузеће основан.

Наиме, одредбом члана 37 став 2 ЗКП прописано је да судија може бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако постоје околности које изазивају сумњу у његову непристрасност.

Председник Вишег суда у Београду је приликом доношења одлуке о предметном захтеву за изузеће, односно да ли постоје околности које изазивају сумњу у непристрасно поступање судије, пре свега водио рачуна како су формулисани циљеви Центра за правосудна истраживања (ЦЕПРИС), па је тако

увидом у статуту наведеног Центра утврдио да су у члану 2 Статута истакнути циљеви, односно да је између осталог наведено да Центар изучава садржај и примену прописа из области правосуђа, истражује проблеме који се појављују у правосудној пракси и предлаже и предузима мере за њихово отклањање са циљем стварања услова за независтан или самосталан статус и стручан, непристрасан и ефикасан рад правосуђа у отвореном демократском друштву, заснованом на начелима владавине права и поделе власти. Дакле, како је у самом Статуту регулисано да је циљ Центра стварање услова за независтан или самосталан статус и стручан, непристрасан и ефикасан рад правосуђа, а у које свакако спада и судство, то по мишљењу председника Вишег суда у Београду чињенице да су председник наведеног удружења адвокат др Слободан Бељански, а чланови његов син адвокат Владимир Бељански, као и адвокати др Владимира Ђерић и Небојша Марашић, те да је председник Управног одбора судија Апелационог суда у Београду др Миодраг Мајић, а члан удружења и судија Вишег суда у Београду Александар Трешњев, представљају околност која управо изазива сумњу у независност, самосталност и непристрасност судија, при чему се таква сумња појачава уколико се дододи да су наведени адвокати пуномоћници, односно браноци странака у било којим судским поступцима у којима суде наведене судије.

Надаље, приликом одлучивања о захтеву за изузеће председник Вишег суда у Београду размотроје је наводе поступајућег члана претресног већа судије Александра Трешњева да би се усвајањем захтева за његово изузеће довело у питање и поступање судија у предметима у којима су заједно са адвокатима или заменицима тужилаца чланови других сличних удружења као што су Удружење за међународно кривично право, Удружење за кривично право и криминологију, Удружење правника, те је председник суда нашао да удружења која наводи судија Александар Трешњев имају за циљ усавршавање правног система и владавине права као и проучавање теорије и примене права у одређеним областима, а да се циљевима невладине организације "ЦЕПРИС" наведеним у члану 1 Статута задире у статусна питања судија, која су искључиво регулисана Уставом Републике Србије и Законом о судијама.

Приликом доношења наведене одлуке председник Вишег суда у Београду имао је у виду и наводе судије Александра Трешњева изнете у изјави да је већ обавештавао председника Вишег суда у Београду да је у предмету К-По1 бр.36/2015 у којем поступа као члан већа, по заменичком пуномоћју поступао и адвокат Слободан Бељански, а из разлога јер је са истим као коаутор писао коментар Законика о кривичном поступку, али је председник суда нашао да то није од утицаја на другачију одлуку поводом предметног захтева за изузеће, с обзиром на то да је писање коментара Законика о кривичном поступку по мишљењу председника Вишег суда у Београду бављење научном делатношћу, а што је у складу са одредбом члана 30 став 5 Закона о судијама у којој је прописано "да се судија може ван радног времена без посебног одобрења бавити наставном и научном делатношћу, уз накнаду".

Даље, а у вези са наведеним, председник Вишег суда у Београду имао је у виду да се из статута “ЦЕПРИС”-а не види ко конкретно финансира “невладину организацију”, а како је то наведено на интернет страници “ЦЕПРИС”-а, осим што је у члану 16 наведеног Статута прописано да Центар прибавља средства од добровољних прилога, донација и поклона (у новцу или натури), финансијских субвенција, оставина, камата на улоге, закупнина, дивиденди и на други законом дозвољен начин, те да је самим тим свакако могуће да се догоди да нпр. добровољне прилоге, донације или поклоне учини лице које је странка у неком судском поступку или је лично заинтересована за исход судског поступка у којем поступају судије које су чланови такве невладине организације, а њихови бранери у таквим поступцима су адвокати, чланови невладине организације “ЦЕПРИС”. На тај начин лица би евентуално могла покушати да утичу на независност, самосталност и непристрасност судије приликом поступања, из којих разлога пошиљењу председника Вишег суда у Београду чланство судија у било којим сличним невладиним организацијама које нису уско струковне, односно чији чланови нису само судије (као што је случај са струковним удружењем “Друштво судија Србије”), а у конкретном случају овде поменутих судија у “ЦЕПРИС”-у, представља оклопност која код других учесника у поступку изазива сумњу у непристрасно поступање суда, а што се у конкретном случају и десило на страни Тужилаштва за организовани криминал које је на главном претресу дана 13.06.2016. године, истакло захтев за изузеће поступајућег члана претресног већа.

Такође, приликом доношења одлуке о предметном захтеву за изузеће, председник Вишег суда у Београду је додатно обратио пажњу и на статут струковног удружења “Друштво судија Србије”, а које удружење је основано са циљевима: изградња правне државе и владавине права, афирмација права као струке и науке, успостављање независног и самосталног положаја судија и судства, заштита достојанства и подизања угледа судија и судијског позива, побољшање материјалног положаја судија, унапређење прописа о организацији и раду судства и стручно усавршавање судија, при чему је прописано да чланови могу бити само судије и пензионисане судије без другог занимања, као и да финансирање Друштва не сме да повреди самосталност, независност и углед судија, што управо све упућује на закључак да судије у борби за своју непристрасност, независност и самосталност треба да иступају искључиво уско струковно, дакле само као судије, а не заједно са адвокатима или јавним тужиоцима и њиховим заменицима, који у сваком поступку који се води пред било којим судом заступају интересе своје странке, односно државе.

Такође, како само удружење “ЦЕПРИС”, у свом статуту није прописало да је реч о струковном удружењу већ како се то наводи у члану 1 Статута, да се Центар за правосудна истраживања оснива као независна, добровољна, недобитна, невладина организација за истраживање, изучавање и унапређење правосуђа у демократском друштву заснованом на владавини права и подели власти јасно је да постоји разлика у односу на “Друштво судија Србије” које је у члану 1 свог Статута прописало да је “Друштво судија Србије” добровољно, струковно, невладино и недобитно удружење, основано на неодређено време ради

остваривања циљева у области владавине права, а што све заједно управо указује да није могуће да се суд и адвокатура или суд и јавна тужилаштва заједно залажу за непристрасност, независност и самосталност у раду суда и судија, а управо из разлога како је то напред већ истакнуто, односно адвоката да заступају интересе својих странака, као и јавних тужилаштва да заступају интересе државе из којих разлега председник Вишег суда у Београду сматра да у борби за непристрасност, независност и самосталност у раду суда и судија могу учествовати само судије које као такве и чине самосталну и независну грану власти – судску, која постоји поред законодавне и извршиле и коју са судством не чине адвокатура и јавна тужилаштва, као странке у поступку пред судовима.

Имајући у виду све напред наведено, а како у конкретном случају у кривичном поступку који се води пред Посебним одељењем Вишег суда у Београду К-По1 бр.36/2015, судија Александар Трешњев (члан ЦЕПРИС-а) поступа као члан претресног већа, а да у својству бранилаца окривљеног Новаковић Борислава и окривљеног Бојовић Зорана, поступају адвокати Слободан Бељански (председник ЦЕПРИС-а) и Владимир Бељански (члан ЦЕПРИС-а), то је председник Вишег суда у Београду нашао да постоје околности које изазивају сумњу у непристрасност судије Александра Трешњева, те да су испуњени услови за његовим изузећем као поступајућег члана претресног већа од поступања у кривичном предмету овог суда К-По1 бр.36/2015, због чега је на основу одредбе члана 38 став 1 ЗКП донео олуку као у изреци решења.

*ПРЕДСЕДНИК
ВИШЕГ СУДА У БЕОГРАДУ
судија Александар Степановић*

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења жалба није дозвољена.